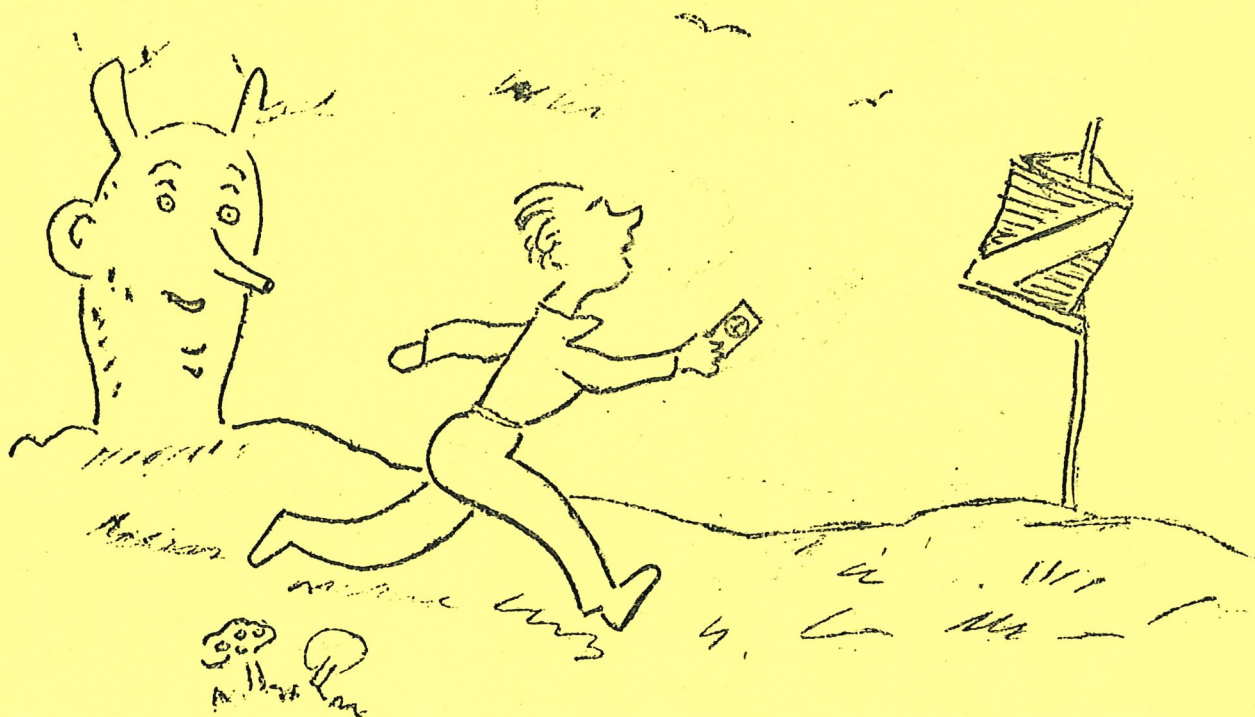

LUFFAR-bladet

GRUMS SKIDKLUBB

har under de senare åren kunnat räkna

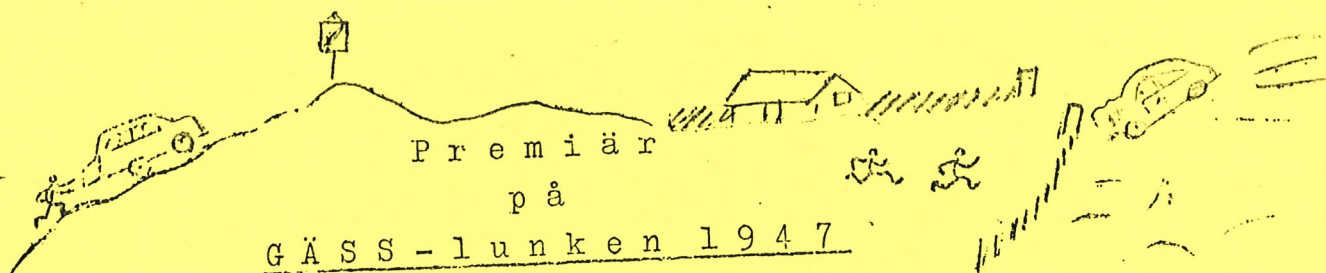
ett stort antal orienterare (skogsluffare) bland sina medlemmar. Dessa har under den gångna säsongen skrivit ned en del skildringar av sina öden och äventyr samt även plockat med en del annat smått och gott som kanske kan intressera. Om så är fallet kommer detta första försök att följas av flera.

ORIENTERING OM ORIENTERING.

Jag utgår från att Du vet vad orientering är, för att på så sätt spara utrymme. Visserligen tar jag en stor risk, ty Du kanske hör till dem, som sätter likhetstecken mellan orientering och en trasig karta och kompassförsedd figur, som irrar omkring och frågar var han är eller ock kanske Du tycker att sport är sport oavsett vad namn den bär.

Ja, nog kan en orienterare vara trasig och nog kan han ibland få fråga sig tillrätta men sätt inte likhetstecken mellan orientering och all annan sport, ty då begår Du ett stort fel. Fri från kritlinjer och trånga arenor väljer orienteraren sin egen väg, en väg med en fläkt av äventyr. Genom skogar, över myrar, över berg och runt sjöar går hans väg mot målet, en rödvit skärm någonstans i skogarnas djup, kanske vid ett tjärn.

Har Du själv någon gång gått på upptäcktsfärd med endast karta och kompass som vägvisare? Om inte för arnat så för allt vackert man kan få se och allt intressant som finns att upptäcka, bör Du ge Dig ut i skog och mark. Du behöver ej springa för att vara orienterare, det behöver ej vara tävling därför att Du fått karta och kompass till följeslagare. Du kan mycket väl samla minnen i stället för priser och intryck i stället för beröm. Men ge Dig ut i skogen. Nu kanske Du tänker att i skogen är det väl inget märkvärdigt. Är Du så säker? Har Du sett tjäderkullen löpa undan i riset eller en hare sprätta upp framför Dina fötter? Har Du sett älgen i småskogen vid myrstranden eller räven som solade sig på stenen. Det finns även annat att se, som väcker till eftertanke men som även ger fantasien vingar. En liten kulle, ett stenrös, ett halvt för-multnat äppelträd. Även detta kan Du finna på Din vandring, ett minnesmärke över idogt arbete i svunna dagar. Kanske har Du funnit detta ringa minnesmärke över mänsklig gärnings förgänglighet genom att följa en knappast skönjbar stig, som en gång utgjorde det lilla torpets enda förbindelseled ut till "stora" världen - eller till närmaste granne, ett par mil därifrån. Som Du ser kan karta och kompass bättre än någon bok sammanbinda fjärran flydda da'r och nuet. Det är därför inga överord om jag som orienteringens motto sätter "I fädernas spår"---.

Vi sitter i en buss och skakar. Vårt mål är det vackert belägna Krokseruds skola i Värmskog, där starten skall ske för vår första fyr-klubbsorientering kallad GÄSS-lunken. Humöret är prima denna underbart vackra majmorgon, men det saknas ändå någonting. Det saknas just den händelse, som brukar prägla och giva liv åt våra orienteringsutflykter och framförallt giva stoff åt det så kallade eftersnacket.

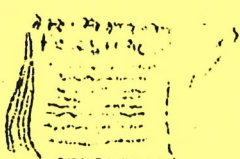
Det dröjer dock inte så länge efter det vi anlänt till startplatsen förrän det hörs ett buller likt ett bombnedslag. Halvt vettsskrämda vända vi oss om och vem får vi se? Jo vår vän Fritz, som blev så glad över att återse oss igen, att han försökte ta en genväg upp till oss. Men ack, det stod en stenstolpe i vägen. Följden blev en liten buckla på stötfångaren på den lilla bil han åkte i. Vi skyndade fram för att beklaga händelsen, men vi fick istället bevis på Fritz' utmärkta pricksäkerhet. Han hade nämligen en buckla på andra sidan förut, så nu blev stötfångaren exakt lika på båda sidor. Bravo Fritz!

Före starten var det en aning oroligt. Gunnar, som själv var med och såg till att allt klaffade, hade enbåd dag. Han hade delat upp arbetet vid starten och själv givit sig ut på banan - närmare bestämt första kontrollen på korta banan - för att visa kontrollanterna till rätta där.

Vi mötte Gunnar 7 min. före egentlig start och intill den plats där starten skulle ske. Han var litet orolig, tittade uppåt vägen och undrade varför de inte kommer någon gång. Ja ja, även den bästa kan ibland bli nervös. Men löparna kom i god tid och allt gick som det skulle gå både vid start och mål. Mansspillan var dock stor ute på banan och särskilt knivig var den andra kontrollen. Här löparna gick på denna och de andra kontrollerna är de säkert villiga att själva förtälja.

Tack vare folkskollärare Gustafssons älskvärda gästfrihet kunde löparna få tvätta sig och ombyte ske på bästa tänkbara sätt.

Så följde prisutdelning och efter denna ställdes färden hemåt igen. Diskussionerna gick högt mellan mannarna som vanligt då vägvägen ventileras, ty många hade i dag tappat kompassriktningen. Men ett som dom inte hade tappat, var humöret. Det saknas aldrig på en orienteringstävling.

INTERVJUER FRÅN FORSHAGA

Luffarbladets medarbetare har gjort en specialintervju med överraskningarnas man Folke Lundberg efter hans fantomlöpning i Forshagas Sisu-lunken.

Vi måste armbåga oss fram bland pressfotografer och autografjägare för att få en pratstund med den populäre kämpen. Vi gratulera först till dagens prestation och frågar därefter vad han anser om banan? "Puh, ho'va'bra, mycke'bra. bättre än i Mässvik!" Vad intar Lundberg för föda före en så här krävande tävling? "Pannkake, möe'pannkake, åsså långmjölk". Vi frågar sedan Lundberg hur han kunnat bygga upp en sådan jättekondition, det går väl inte på en dag? "Idel träning, bara träning å dess emella å ja ute å springer i skogen". Vi har av Lundbergs kamrater hört att Ni är sömngångare. Den nattliga träningen gör väl sitt till för att stärka konditionen, eller hur? "Nej, redaktörn ska inte tro på dom, di bare ljuger". Lundberg, som är en glad fyr, avslutar intervjuen med att sjunga Amerikabrevet för oss med sin djupa baryton. Vi önska honom lycka till i fortsättningen och går till nästa man.

Nästa man i klassen är den Hägg-liknande sprintern Almer Berg, som nu gjorde sin länge väntade come back. Vi gratulera först till dagens placering och frågar sedan varför hans namn inte syntes till i tidningarna under vårsäsongen? "Ja, först är det en del "hjärtbesvär" som gjort att min träning blivit försummad och sådant hämmar sig ju alltid om man tänker hålla sig på toppen". Berg omtalar att han så här på sommaren när han tränar brukar ta en knippe morötter i varje hand och ge sig ut på Agnhammarsskogen. Morötterna kan även användas som stegräknare i det att jag inmundigar en moröt för varje hundra steg och sedan håller räkning på de kvarvarande. Ett synnerligen bra knep, som jag rekommenderar på det varmaste slutar den populäre vegetarianen.

FRÅN FÖR
PANNKAKE

Orienteringsvisan

Molodi: Johan på Snippen.

Att orientera är roligt, javisst,
och springa bland gränar och mossar och kvist,
och leta efter skärmar som är utsatt med list,
bara man inte blir sist, nej visst.
Man springer och man letar och man tittar på terrängen,
man kan ej hitta skärmen som skulle stå på ängen
man tittar på klockan och räknar varje steg
i blålera som liknar deg, seg.

Man följer då vägar så mycket det går
och aktar sig gärna för risiga snår
för fuktiga mossar man faller en tår
och irrar så kring som ett får utan mål.
Man springer så runt i en cirkel och velar
och önskar slita kartan i många hundra delar.
Men rätt vad det är så säger man hopp
nu lägger jag genast opp, stopp.

Men söndag därpå är jag åter med
och skenar så fram över ljungbevuxen hed.
Jag uppför bergen springer och utför ramlar ned
så att det nästan är en sed.
Kontrollanterna vid skärmen brukar jämt stå och skratta
när jag kommer in som en mars månads katta
då är det inte så roligt minsann
en tre, fyra timmar efter den som vann.

EN RESA TILL HAGFORS.

Den 18-maj gick I. K. Vårings-vårorientering av stapeln, naturligtvis skulle vi dit. Vi började med att träna, och då körde vi rätt så hårt. Uno t.ex. var ute två kvällar i veckan, men en del var inte ute alls, de hade nämligen "meriter" att falla tillbaka på.

Äntligen var tiden inne för det verkliga vikingatåget. Vi såg oss själva i fantasien med silvermärket, åkande extratåg med priser. På lördag åkte Stig och Sören före, och gjorde sig hemmastadda med Hagfors välväxta pinuppor. Göte, Uno och Karl-Göran åkte senare på eftermiddagen men det hindrade inte dem från att gå till parken efter att ha gjort fruktlösa försök att få rum på hotellet. Det hade säkert gått bra bara de inte talat om att de var från Grums. Portieren hade nämligen hört så mycket hemskt om Grumsborna.

Vi saknade en färdledare av Gunnar Bjägs klass, som skulle hållit reda på oss. Det var ju också meningen att han skulle med, men vid extra regeringssammanträde på fredagskvällen besökt hon att han inte skulle få följa med, till stor besvikelse för oss,

När vi kom fram till parken skulle vi naturligtvis ha tag på Sören och Stig, men det hörde inte till det lättaste. Plötsligt gick det upp en sexwattslampa för Göte. "Dem är förstas vid korvståndet" sade han. Jojomen, där stod det! Det tror Sören hade sex korvar på tvären i mun och en i vardera handen. Sedan var vi tillsammans ända tills Uno och Göte fick korn på två "duvor". För alldel, de var inte så värst fula. Efter en del blinkningar och andra krumbukter fick de "duvorna" att komma och sätta sig i en soffa bredvid dem. Men ack, modet svek, de tordes inte inleda offensiven. Efter en timme i parken beslöts att vi skulle gå till gymnastiksalen och lägga oss, vilket vi också gjorde. Men hur vi kom in där utan att trampa någon i "plytet", det är ett under. Det var ganska mörkt och inte ville vi tända ljuset heller, för att inte störa grabbarna, utan vi klädde av oss i mörkret. Just som vi hade lagt oss kom en Slottsbrograbb och tände ljuset och sedan brann det hela natten till stor förtret för Uno, som låg och räknade får. Han påstod själv att han kom till 1164 stycken, då var det ett som snubblade och då tappade Uno räkningen. Men han ljuger så mycket så.

Att flickor kan bli förtjusta i en pojke utan att det gäller insittat, det är bevisat, men jag tror inte att en flicka fastnar för det Göte hade högst. Han stod nämligen på knä och sov, med den delen högst som han brukar sitta på. Men han sov gott, alldeles förbålt gott.

När morgonen kom gick våra grabbar ner till stationen för att i lugn och ro samla ihop sina hårt ansträngda tävlingsnerver. Då tilldrog sig en händelse, som inte får gå till förgängligheten. In genom väntsalens dörr klev två unga herrar i pjättmodell. Den ena klev fram till luckan och knackade på för att växla en 25-öring. Då sade Uno att knackade man på luckan hemma vid station kl. 06.00 en söndagsmorgon så öppnade inte stinsen luckan på 14 dar.

Litet senare blev vi instuvade i en buss, som körde oss ut till startplatsen. Själva tävlingen kan vi förbigå, det var bara Karl-Göran som fick en förnämlig 12:te placering i juniorklassen. Men Uno slog Karl-Görans rekord ifrån Åmål, där han åkte cykel. Uno kom nämligen i mål med en bil, som han hade stoppat efter vägen.

Hemresan var lugnare. Vid stationen i Grums stod förstas en mottagningskommitté för att höra hur det gått och eventuellt bära hem troféerna. Men eftersom de också var orienterare så behövdes inte några förklaringar, för de har också varit med och villat bort sig.

-0-

NYREKRYTERINGEN

Vi Grums-orienterare har ju uppnått ett efter vårt tycke imponerande antal. Under höstsäsongens allmänna träningsiver har vi dock glömt en viktig sak: rekryteringen av nya skogsluffare, speciellt då till pojkklassen, som nu börjar bli gles.

Under föregående år har vi haft Fritz som energisk förespråkare men han har nu flyttat och ägnar sig till stor del åt bilsporten.

Men om vi hjälps åt att lära de yngre intresserade grabbarna orienterings finesser borde snart tomrummen vara fyllda.

Alltså: Lär ut det lilla Du kan.

ETT VÄNLIGT ORD.

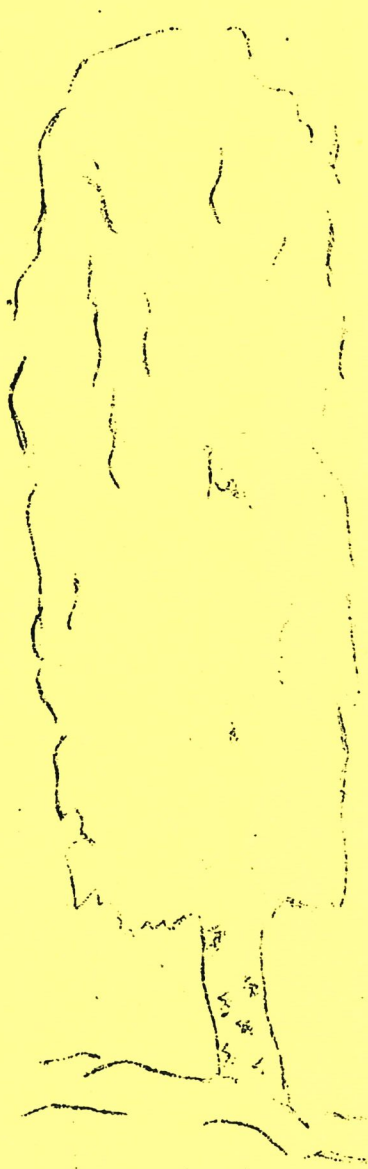
Ett litet ord
ett vänligt ord
ett ord i rättan tid
kan göra mer än allt på jord
och hjälpa mången till nytt liv.

I rödens stund
ej en blund
man i ögat får.
Tanken blir ej klar och sund
jag hoppas Ni förstår
att då behövs ett förnuftigt ord
och vänligt dessutom
det kan göra mer än allt på jord
och hjälpa mången från en dom.

Kommer Du i dispyt nån gång
med någon som het till humöret är,
Brus ej upp och med tvång
låta honom förstå att det är just så där.
Säg ett vänligt ord
ett ord med mening i
det kan göra mer än allt på jord
och hjälpa Er att kamrater bli.

Klubbkamrat. En nå't tjat
får prägla Din natur.
Avundsjuke eller hat
finnes ej, eller hur?
Och om Du någon gång
vill lära ut någonting
så gasta ej en klagosång,
nej använd vackra ting.

Lär ut det vackraste Du vet
om ock det är Min Hemlighet
om och Din seger står på spel
så lär ut det rätta, lär ej fel,
ty med ärlighet och vackra ord
man kommer längst uppå vår jord.

HUR EN ORIENTERINGSRESA FÖRLOPER.

Det hela börjar med att man en dag får höra att en tävling är i faggorna om ca 3 veckor. När sedan inbjudan kommer gäller det bara att inventera sina tillgångar, utkräva gamla fordringar eller dylikt för att anskaffa medel till biljetter. Största svårigheten brukar vara att få grabbarna att springa i rätt klass. Vi se ju gärna att klubben får en segrare i varje klass, och av den orsaken brukar vi fördela våra stjärnlöpare.

Resan sker oftast i samlad trupp men ibland sändes några i förväg och varskor om vår ankomst, detta för att inte kullkasta försörjningsplanerna totalt i den drabbade staden. Våra orienterare äro mera kända för sin oerhörda aptit än för sin goda placeringar. Särskilt en av våra elitmän brukar ibland försvinna ur truppen, han eftersökes lämpligen i närheten av något korvstånd och anträffas då vanligen med en korv i varje hand och ett belåtet skimmer över ansiktet.

Före starten går alla och ^{ser} nöjda och belåtna ut vid tanken på de förmånliga placeringar som väntar, en del optimister börjar faktiskt röja undan i ryggsäckarna för att få plats med priserna.

Själva löpningen får jag berätta om en annan gång. Jag vill bara nämna att grabbarna efter tävlingen har ett myckot tänkande, nästan grubblande uttryck, i ansiktet när de på sina själövande ben vandrar ner till närmaste vattensamling. Någon kanske tror att det beror på rädsla för det kalla vattnet eller de mestadels nakenbadande damerna. Alldeles fel. De funderar nämligen på förklaringen till varför de bommade just den eller den kontrollen. En tappad kompass eller karta duger inte längre, den förklaringen användes redan i Grums-orienteringens barndom.

Vid en del tävlingar lär det ha ibträffat att en eller två m. flera orienterare från Grums fått mottaga något pris. Det kan vid hemkomsten lätt avgöras vem som är den lycklige. När den vanliga frågan kommer: "Hur har det gått???" svarar den prisbelönta alltid: "Tjaa skapligt", det mest vanliga svaret går annars i den här stilen: "Ingen vidare, Du förstår ja hade en sån otur i dag, ja halka ve 4:de kontrollen å va kar'te å få foten i kartfodralet å kom inte lösförren efter 62 minuter, annars hade ja säkert vunnit".

Har Ni någon fråga som Ni vill ha besvarad
står signaturen "Frasse" gärna till tjänst

Fråga: Jag är en ung man som gärna vill ha ett råd för mina fötter. Varje vinter brukar de mörkna i färgen och bli större, för att frampå sommaren bli något mindre. Är det farligt? Vetgirig 17 år

Svar: Inte alls. Jag har själv haft samma besvär. Kom bara ihåg att dra över fötterna då och då med smärgelduk el. dyl. så att ej skorna utspränges. Skriv några rader och tala om hur det går.

Fråga: Har hört att män oftare lider av dåligare andedräkt än kvinnor. Vad kan detta bero på? Ständig prenumerant

Svar: Som bekant pratar kvinnor oftare. Därigenom uppstår mera regelbundna vädringar än hos mannen som ju är mycket tystlåten i allmänhet.

Fråga: Om jag står på ett ben, lägger upp det andra på nacken och sedan böjer mig ned, känner jag starka smärtor i ryggen. Kan Ni säga vad det är för fel? "Olycklig 72 år"

Svar: Troligen är det en hängselstropp som snött sig, försök med att använda livrem.

Hört i bussen

Under en resa till Gunnarskog, kunde vi avlyssna följande, då en lantman kom att sitta mitt emot ett par tvillingar från hemsocknen. Då han setat och tittat på dem en stund, sa han: "Då va skräcken va Ni ä lika, Du Karl å Du Tieder, i sönerhet Du Tieder."
ooo()ooo

En gammal bondgubbe vi satt bredvid talade om att han länge glatt sig åt att hans sugga skulle grisa. När hon endast nedkom med en kullting, kändes det därför litet hårt. Men sade gubben: "en får la vara gla att ho feek en, så ho slapp att grisa i tomma."

G Ä S S - l u n k e n N r 2.

Ja varför denna stronga tävling kallas för GÄSS-lunken känner Ni väl till allosammans, men om någon tappat minnet kan jag tala om att begynnelsebokstäverna i Grums, Alvenäs, Slottsbron och Segmons klubbnamn är anledningen till denna underliga benämning på en orienteringstävling. Så nu ved Ni då'.

Den 31 aug. har äntligen randats och klockan börjat närma sig 8. Vid busscentralen har orienterarna från Grums och Alvenäs samlats och vi väntar endast på ett tecken från en av funktionärerna, för att GDÖ:s speciellt utvalde chaufför skall trampa spiken i botten och med 30 morgonpigga orienterare fläkta genom den mångbesjungna "Tömteskogen" ner mot Slottsbron. Redan på bron hördes vilda tjut, lätet påminde om en häger påstod en kännare i gänget. I Slottsbron utökades den morgonpigga skaran ytterligare, de allt för pigga placerades i en senare buss med tanke på att de som senare skulle tävla behövde alla lemmar i brukbart skick. Rosan förlöpte därefter relativt lugnt.

Startplatsen visade sig ligga vid Ingrirud i Bro socken, Slottsbronorienterarnas allt i Allo, Ovar Sundblad, log ett förväntansfullt rävgrin när han såg, att en så stor skara anlant för att villa bort sig på hans sista banläggare-mästerverk. Det anade oss, att han tillsammans med sina kompisar sörjt för att det inte skulle bli någon dans på rosor. Vi fick rätt. Om vår första kontroll icke precis var en av de svåraste fanns det dock möjligheter till bommar. Kontroll nummer två bjöd ytterligare chanser i den vägen och tredje kontrollen var som gjord att bomma på, i synnerhet som kartan slutade et bit från denna. Den som missade fann sig oförmodat stå vid en gård, som inte kunde uppläsa på kartan. Fjärde och sista kontrollen var en jordhöjd, till skillnad från de föregående, som kallats torplämningar. Denna gav ganska tydlig och beredde inga större svårigheter för de flesta, men som karta och terräng stämde lite illa på sina ställen förekom den om inte gråt precis så i varje fall tandagnisslan även här. Målet med de läskedryckssäljande infödingarna var en välkommen överraskning, likaså den bastu de upplät åt oss dammiga utbölingar. Vårt humör steg ytterligare flera grader

när vi upplystes om att vårt lag tagit hem segern. Grums lyckados
få in två lag och Segmon ett.

Banan var bra, drickan god, bastun härlig och att vi var
nöjda förstår Ni nog, när vi tagit vår första inteckning i vandrings-
priset. Slutet gott, allting gott, kunde vi säga när vi klev av bussen
med det nyorövrade älghornet fastsurrat på Olle:s ryggsäck. Undrar på
vems ryggsäck det skall surrar nästa gång?

--o--

ANNONSER.

TILL SALU.

Större hankatt (ca 7 kg.)
säljes billigt vid snar affär.
Hänvändelse till:
G Elg, tel. 216.

PERSONLIGT.

På begäran intygas härmed att
portstolparna från Värmskogs
stenhuggeri äro av sällsynt
god kvalitet och tål otroliga
påfrestningar.

F. Fernlöf
Stavnäs.

PERSONLIGT.

Undertecknad ber på det bestämdaste
få tillbakavisa det av illasinnade
personer utspridda ryktet, att jag
var hårt tagen vid "Sisu-lunken".
F. Lundberg (Nr 7).

PERSONLIGT.

I likhet ~~med~~ med broder Lundberg har
det även om mig utspritts ett rykte
som jag ber få dementera, nämligen att
jag vid tävlingen i Olsäter skulle
fått åka bil sista sträckan till mål.
För det första är det lögn alltihop.
För det andra var det inte i Olsäter
utan i Hagfors.

Vördsamt
Uno Jonsson.